

Tema

Godtfred Rekkebo:
IKKE ALLE MENIGHETER KAN FÅ EGEN DIAKON, MEN

Prostidiakon kan være løsningen

Av Leif Kjell Askeland

Manglende økonomi og mangel på lederskap er de viktigste grunnene til at menighetsrådene står hjelpeløse overfor utfordringen fra diakonien, mener Godtfred Rekkebo, som har vært prostidiakon og daglig leder for «Prøveprosjekt i diakoni i Vest-Telemark». Rapporten fra prøveprosjektet foreligger og har vært på sakskartet i Kirkerådet, som etter sin behandling kom med en forsiktig, men positiv reaksjon på spørsmål om utprøving av prostidiakonstillinger. Saken er derfor oversendt Diakonirådet og diakoniutvalget for Agder bispedømme. Rapporten sammen med Kirkerådets vedtak er nå til høring i Agder.

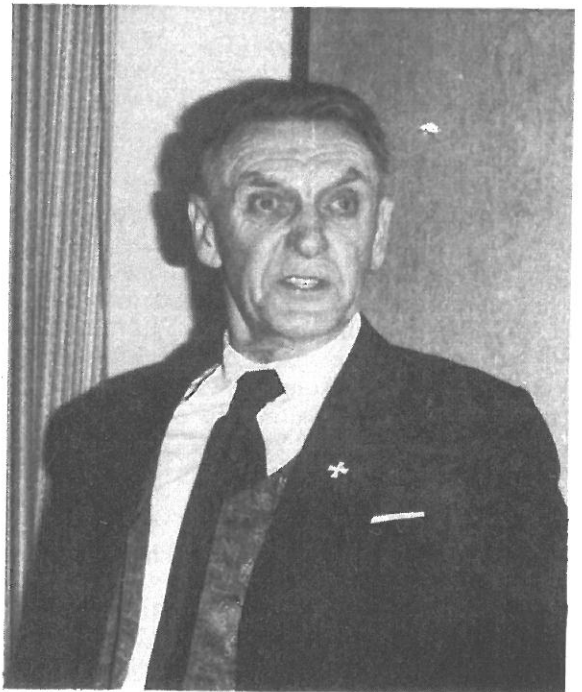
Prøveprosjektet med prostidiakon i Vest-Telemark startet i 1979 og ble avsluttet i 1981. Ved prosjektets avslutning var det fortsatt et åpent spørsmål om hvorvidt prosjektet skulle videreføres ved at de økonomiske forutsetninger for å ansette en diakon på heltid over 5 år ble lagt til rette.

Hva er de viktigste erfaringene dere har gjort gjennom dette prosjektet? Vi spør prosjektleder, diakon Godtfred Rekkebo.

— Den viktigste erfaringen er at menighetsrådene, som er ansvarlig for denne siden av det kirkelige arbeid, står hjelpeløse. Dette er tilfelle av to grunner: Manglende økonomi og mangel på lederskap og hjelp til å komme igang. Men også en mangel på innsikt i hva diakoni er og viktigheten av denne. I menighetene møter man stort sett bare opptatte menn og kvinner.

— En annen viktig erfaring er at man ikke kan forvente at presten kan ta ansvar for å lede eller gjennomføre de diakonale oppgaver. Det er altfor mange prester som har brent seg på de mange tiltak de har satt igang med

Diakon Godtfred Rekkebo.

frivillig innsats, men som etter hvert faller sammen dersom ikke presten selv har seg av dem. For de fleste prester er det blitt mer enn de orker å bære.

— Det kom til syne en veldig uvitenhet om selve saken, ikke

bare om diakonien, men også om hva Jesu Kristi kirke på jorden er. Det var kort og godt et sterkt behov for undervisning, allminnelig katekismeundervisning.

— En viktig positiv erfaring var at grendediakonien fungerer

og holder diakonatet oppe i menighetene. Dette skjedde og skjer uavhengig av prosjektet. En av de viktigste oppgavene i prosjektet var å bevare dette slik det er og fungerer, nedarvet gjennom generasjonene. Denne diakoni går ikke på grupper (troende eller ikke-troende), den går på tvers av dette, fordi det dreier seg om nestekjærlighet i nærmiljøet.

I prosjektbeskrivelsen ble begrepet «barfotdiakoner» lansert, men forlatt. Hva var egentlig ideen med disse?

— Tanken var at vi i menighetene skulle finne noen med litt interesse og tid for diakonal innsats, som gjennom kursing, hjelp og veiledning kunne ta på seg en diakonal oppgave i menigheten. Vi gjorde den oppdagelse at det ikke var mulig å finne mennesker som hadde tid. Det var mange som så oppgavene og som for så vidt kunne tenke seg å gjøre noe med dem, men de hadde ikke tid og kunne heller ikke tenke seg å prioritere bort noen av de oppgavene de allerede hadde. De få som kunne avsette noe tid, dem var det en fryd å hjelpe og samarbeide med. De gikk inn i mange oppgaver på en god og naturlig måte. Betegnelsen «barfotdiakoner» ble likevel ikke brukt, vi kalte dem diakonikontakter. Det var så pass få menigheter hvor dette fungerte at det ble heller ikke til den systematiske kursingen man hadde tenkt.

Hvilket forhold fikk disse diakonikontaktene til de øvrige ansatte i menigheten?

— Fra prostiets side lå den forutsetning til grunn at prosjektet ikke skulle belaste presteskapaet eller det øvrige kirkelige arbeid. Noe som vanskeliggjorde kontakten med presten og de andre kirkelige ansatte. I noen menigheter ble det likevel et godt og naturlig samarbeid.

— Det var kun i ett prestegjeld hvor diakonikontaktene ble inkludert ved at de ble invi-

tert til stabsmøter, men da må det også sies at dette er det eneste prestegjeld hvor det finnes stabsmøter. Det ble ikke lagt noen hindringer for arbeidet, men hos flertallet av prestene var det ingen hjelp å få, bl.a. fordi dette var et prinsipp i forutsetningen for prosjektet. Arbeidet foregikk i det stille ved siden av, slik som de gamle menighetssøstre arbeidet, hvor prest og menighetsråd var dem helt uvedkommende. Diakonien blir et spesialområde for de interesserte i «yttergrensene» av menigheten.

I rapporten spør du om det er bryet verdt å gjøre forsøk når viktige forsøksorganer trekkes tilbake. Du svarer ja på dette spørsmålet og mener at det i dette tilfellet var viktig å få klarlagt de forhold som eksisterer. Hvilke organer sikter du til?

— Eneste måten å få Agder bispedømme med på prosjektet i Vest-Telemark var å gå inn på prestens betingelser om at prosjektet ikke skulle gi noen merbyrde for prost og presteskap. Meningsløsheten i å gjennomføre et diakoniprojekt i 6 prestegjeld er åpenbar når man bevisst setter strek over prestenes medvirkning. Dette var prosjektets største svakhet, og vi måtte hele tiden ta dette hensyn. Man kunne ikke engang sende prestene et brev og burde heller ikke belaste dem med telefonsamtaler. Og jeg kan forstå dem. Det viser seg stadig at alt faller tilbake på prestene, både det diakonale arbeid, men også arbeidet i menighetsrådene, hvor prestene ofte blir sittende og skrive referater. Men dette forsøket var verdt innsatsen, også for å avklare og beskrive dette forhold.

Din funksjon som prostidiakon var både å inspirere og å veilede menighetene og diakonikontaktene. Men du hadde også et tilbud om en SOS-tjeneste, hvor du kunne tilkalles i spesielle nødsituasjoner?

— Ja, dette fungerte på den måten at jeg i flere tilfeller ble rådspurt av diakonikontaktene og i et par tilfeller sendt bud etter, slik at jeg møtte opp på stedet. Jeg sørget da for at presten på stedet kom inn i bildet med tilbud om sjelesorg.

Det viser seg å være et stort behov for en slik SOS-tjeneste, ikke bare i byene, men også her ute på landsbygda. I mange ulykkesituasjoner kan det være like påkrevd med åndelig omsorg som annen hjelp, ikke minst på grunn av den fortvilelsen som følger slike situasjoner. Like selvsagt som at lensmannen budsendes, burde man også sørge for et tilbud om sjelesorg.

Behovet viser seg også etter at prosjektet er avsluttet, fordi det stadig dukker opp tilfeller hvor en slik tjeneste er nødvendig.

Hvordan vil du oppsummere den effekt forsøksprosjektet har på kort og lang sikt?

— Rapporten som ingen hadde ventet skulle komme til Kirkerådet (for de har så mye å gjøre) fikk stor oppmerksomhet der, til dette forum å være. Spesiell oppmerksomhet vakte den nokså rett ut beskrivelsen av prestenes situasjon. Og at Den norske kirke fungerer like diakonalt overfor sine ansatte, spesielt prestene.

— Det ble et forsiktig, men positivt vedtak i Kirkerådet om at de gjerne ser at prosjektet fortsetter for å prøve ut diakonstilling på prostiplan. Oppfordringen om å fortsette prosjektet for å vinne mer erfaring ble oversendt Diakonirådet og derfra diakoniutvalget i Agder bispedømme. Nå er rapporten, sammen med vedtaket i Kirkerådet til høring i menighetene i prostiet med høringsfrist 15.2.84.

— Det er å håpe at prostrådet vedtar igangsetting av fase 2 av prosjektet og tilrettelegger økonomien for avlønning av en prostidiakon for 3-4 år fremover.

Forts. s. 15

Stillinger

Moss Kommune

Moss sokneprestkontor SOKNEDIAKON

Stillingen er ledig for snarlig tiltredelse. Instruks foreligger. Som leder for Diakonatot vil du få et variert, selvstendig og utfordrende arbeid.

Arbeidsområde: Bl.a. fast sete i diakonutvalget, oppsøkende og forebyggende arbeid, besøkstjeneste, hyggetreff for eldre, klokkestjeneste to ganger i måneden, samt å koordinere den frivillige tjenesten.

Ukentlige stabsmøter. Fast kontortid. Ltr. 13-19. 2% pensjonsinnskudd. Stillingen er lønnet som klokkerdiakon med et årlig tillegg på kr. 5.725,- for ubekvem arbeidstid og overtid. Kommunen er behjelpelig med å skaffe bolig.

Nærmere opplysninger: Ring diakon eller sokneprest, tlf. 032-52 560, kl. 10.00-12.00. Søknad med vitnemål, attester og krav om lønnsansiennitet, sendes Moss menighetsråd, boks 63, 1501 Moss, innen 1. mars 1984.

TJENSVOLL MENIGHET

Tjensvoll menighet i Stavanger søker soknediakon. Stillingen er nyopprettet av menigheten. Tjensvoll menighet er en ny menighet med ca. 7.000 innbyggere. En stor del av disse er unge familier.

Soknediakonen vil bli tillagt arbeidsområde i samsvar med «Tjenester og stillinger i Den norske kirke». Diakonen skal lede menighetens arbeid blant unge og eldre.

Klokkertjenesten ved Tjensvoll kirke utføres av frivillig klokkestem. Soknediakonen vil få ansvar for organiseringen av dette. Det vil bli utarbeidet instruks for stillingen.

Lønn etter lønnstrinn 13-19. For ubekvem arbeidstid utbetales tillegg, p.t. kr. 5.725,- pr. år.

Menighetsrådet vil være behjelpelig med å skaffe bolig.

Nærmere opplysninger ved henvendelse til Tjensvoll prestekontor, tlf. 04-55 75 51/52.

Søknad sendes innen 15/2-84 til Tjensvoll menighetsråd v/form. Gustav Haver, Tjensvollvn. 35, 4000 Stavanger.

Overganger

Forts. fra s. 9

— Jeg ser det som svært viktig å få prøvd dette ut fordi det ikke er realistisk å tro at man skal få en diakon i hver menighet i vårt vidstrakte land. Før vi får prostidiakoner kommer heller ikke diakonikonsulentene til sin rett. De har et for vidt arbeidsfelt og har for mye å gjøre med detaljer.

Diakon Godtfred Rekkebo mener at samarbeidet mellom prostidiakonen og diakonkonsu-

lenten i bispedømmet har vært svært fruktbart og åpnet for nye muligheter. Rekkebo kan også fortelle at diakonikontaktene i noen av menighetene fortsatt fungerer bra, men etter at ordningen med prostidiakon opphørte, er det blitt noe mer tilfeldig.

Forts. fra s. 14

for mye brask og bram — kan makte å fullfinansiere anlegget i løpet av 1984.

Det er opprettet egen bankgiro- og postgirokonto til formålet. Regnskapet blir revidert av offentlig godkjent revisor.

Skulle noen av bladets lesere allerede nå finne å ville yte sitt bidrag, gjøres oppmerksom på at dette kan sendes til:

Nærlandheimen aktivitets- og ridesenter

4350 Nærbø

— bankgirokonto 3295.60.33488

— postgirokonto 4 04 57 46